

دبیر هفدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر در گپ‌وگفتی با «ایران»

شعر امروز به دانشگاه راه پیدا کند جهانی می‌شود

گروه فرهنگی / این روزها در حالی شاهد برگزاری هفدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر در نقاط مختلف کشورمان هستیم که متولیان برپایی این رویداد ادبی، برای نخستین مرتبه بخشی اختصاصی برای شعر نو تدارک دیده‌اند. رضا اسماعیلی که دبیری علمی این دوره را به عهده دارد دلیل آن را تلاش برای روشنگری درباره اتهامی می‌داند که سال‌هاست متوجه شعر انقلاب شده و می‌گوید: «در شرایطی شعر انقلاب را به دوری گزیدن از قالب‌های نو و سپید متهم می‌کنند که بخش عمده فعالیت‌های ادبی چهره‌های شاخص شعر امروزان از جمله سلمان هراتی، سیدحسن حسینی و قیصر امین‌پور در قالب‌های آن نبوده است.» در گپ‌وگفت امروزمان با این شاعر، نکاتی درباره جشنواره شعر فجر امسال از جمله تشابه میان آثار بررسی شده و رشد قابل توجه کتاب‌های منتشر شده در حوزه نقد و پژوهش ادبی را می‌خوانید.

■ در هفدهمین دوره شعر فجر شاهد چه تغییراتی نسبت به سال‌های گذشته هستیم؟

هفدهمین دوره برگزاری جشنواره شعر فجر با چند تفاوت نسبت به سال‌های قبل همراه شده که به نوعی وجه تمایز آن هم به حساب می‌آید. «محفل ادبی ویژه شعر نو» یکی از آنهاست، این نشست به شاعرانی اختصاص یافته که شعر نو یا سپید می‌خوانند. اما یکی دیگر از تفاوت‌های این دوره را می‌توان در برگزاری نشست دانشگاهی در دانشگاه فردوسی مشهد دانست که طی روزهای آینده شاهد برپایی آن خواهیم بود، اقدامی بود که راه ورود ادبیات به دانشگاه‌ها باز شود. از این طریق جامعه دانشگاهی با ادبیات انقلاب پیوند بیشتری برقرار خواهد کرد و تعامل بیشتری شکل می‌گیرد. در این نشست میزبان استادان دانشگاه و جمعی از دانشجویان

آخرین خبرها از چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر

از حضور فیلمی با بازی مصطفی زمانی تا دون کیشوت بازی افخمی

فرهنگی / با نزدیک شدن به ایام برگزاری جشنواره فیلم فجر، مهمترین رویداد سینمایی کشورمان از زیر سایه محافظه‌کاری و سکوت خبری خارج شده و با انتشار اطلاعات جزئی از کم و کیف برگزاری، کم‌کم پازل بخش‌های مختلف چهل و یکمین دوره جشنواره در حال تکمیل شدن است. اگرچه در فاصله ۱۰ روز مانده به آغاز جشنواره همچنان ابهامات اصلی درباره بخش‌های مختلف جشنواره و مهمتر از آن لیست نهایی آثار راه‌یافته به بخش مسابقه پابرجاست اما روز گذشته نسبتاً روز پرخبری از جشنواره بود. رئیس سازمان سینمایی از دبیرخانه این رویداد دیدار داشت و مدیر روابط عمومی در برنامه تلویزیونی جزئیاتی تازه از جشنواره

امسال ارائه کرد. «عطرآلود» هادی مقدم‌دوست از معدود آثار سینمایی حاضر در جشنواره امسال بالاخره به‌صورت رسمی از تقاضای حضور در

کارگردان حاضر در بخش بین‌الملل جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر: هر چه می‌خواهند بگویند؛ من مخالف تعطیلی هنر هستم

گروه فرهنگی: نمایش «بیست و سومین جلسه جن‌گیری آنه میشل» به نویسندگی و کارگردانی مسعود احمدی شرکت‌کننده در بخش بین‌المللی جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر از شیراز در دو نوبت ۱۷ و ۱۹ با مدت زمان ۸۵ دقیقه در تالار سایه مجموعه تئاترشهر روی صحنه رفت و بازیگران آن یعنی شیما پورسهم‌الدین، مجید یزدان‌شناسی، امین دولت‌خواه، سحر عباسی و آرمینا جمالی روی صحنه موشافرخ‌دیدند و توانستند نظر موافق منتقدان و مخاطبان را به خود جلب کنند. این نویسنده و کارگردان معتقد است که تئاتر را نه تنها در شرایط حاضر، بلکه در هیچ زمانی نمی‌شود کنار گذاشت یا آن را از دایره توجه

دور کرد. کارگردان نمایش «بیست و سومین جلسه جن‌گیری آنه میشل» درباره پیشینه اثری که امسال روی صحنه می‌برد، می‌گوید: «من بیست و نهمین نمایش «شیاطین را فریبخوان» و «جزده زیر لیل» را روی صحنه آورده‌ام و این نمایش نیز سال ۱۳۹۶ و سپس مرداد امسال در شیراز اجرا شده که دو بازیگر نمایش ایوب آقاخانی و بهاره رهنما به دلیل عدم امکان حضور جایشان را به بازیگرانی دیگر دادند.» این نمایشنامه‌نویس و کارگردان تئاتر درباره موضوع و مضمون نمایش عنوان کرد: «این اثر داستانی مستند و درام دارد و درباره زندگی دختری ساکن آلمان است که جن‌زده شده و این موضوع به تأیید کلیسای مرکزی جن‌گیری هم رسیده

است. شب آخر جن‌گیری است و...» او درباره سبک و فضای اجرایی «بیست و سومین جلسه جن‌گیری آنه میشل» یادآور شد: این نمایش در ژانر ترسناک است، چرا که بیشتر نمایشی را در این ژانر ندیده بودم. فضایی مستند و درام دارد و قصد از اجرای آن ایجاد وحشت در تماشاگر است. احمدی درباره ویژگی‌های کار خود هم می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های نمایش ژانر آن است. در سینما با افکت، تصویر و تدوین، احساس وحشت را بیشتر و بهتر می‌توان در تماشاگر ایجاد کرد اما این ژانر در تئاتر دشواری‌های خاص خود را دارد، چرا که تئاتر از امکانات سینمایی محروم و مخاطب با شخصیت واقعی روبه‌روی خود مواجه است.

انقلاب مرزبندی وجود ندارد. این‌طور نبوده که فقط قالب‌های کلاسیک مدنظر باشد و به قالب‌های نو و سپید عمداً بی‌توجهی شود؛ به خاطر پاک کردن این ذهنیت ضروری بود که چنین محفلی برگزار شود تا به اهالی ادبیات و علاقه‌مندان شاخص شعر انقلاب در همه قالب‌های ادبی در جریان است و به همه آنها توجه دارد.

■ در این بین شاهد حضور چهره‌های شاخص دانشگاه فردوسی نظیر استاد محمدجعفر یاق‌همی خواهیم بود؟
اتفاقاً از ایشان هم برای شرکت در این نشست دعوت شده است و استاد قول داده‌اند در صورت حضور در مشهد، در این محفل ادبی شرکت کنند. در نشست دانشگاهی هم شاهد شعرخوانی و هم بحث درباره مباحث نظری خواهیم بود. توجه کنید خراسان، قطب ادبی کشورمان به شمار می‌آید؛ از طرفی امسال کوشیده‌ایم تا قدری از پایتخت فاصله گرفته و بخشی از برنامه‌ها را به میزبانی دیگر شهرها و استان‌ها برگزار کنیم. برای افتتاحیه هم به شیراز میزبان بود و برای چند روز آینده نیز لرستان‌ها

دومین نشست استانی‌مان را برگزار خواهند کرد. در جزیره ابوموسی هم به زودی محفلی با حضور شاعران فارسی زبان سایر کشورها برگزار می‌شود. **■ چنین اقداماتی را چقدر در نزدیک ساختن محفل‌های ادبی به جامعه دانشگاهی مفید می‌دانید؟ به ویژه که از همان دهه‌های سی و چهل تا به امروز، شاهد تعامل چندانی میان این دو بخش نبوده‌ایم.**

هنوز تعاملی که باید و شاید میان محفل‌های ادبی و عرصه دانشگاهی‌مان شکل نگرفته است. تا وقتی ادبیات روز به فضای آکادمیک راه پیدا نکند همچنان مهجور خواهد ماند و ما صدای شاعران معاصر را نمی‌توانیم به جهان برسانیم. اما اگر استان‌ها دانشگاه به شعر معاصر هم توجه کنند آن وقت است که شاهد انجام پژوهش‌هایی جدی و ترجمه در این بخش خواهیم بود، حتی به معرفی شاعران

کوتاه و مستند هم در سالن‌های دیگر به نمایش درخواهد آمد و همچنین سالی به تکرار فیلم‌های سودای سمیرغ اختصاص یافته است.

■ تحمل سختی‌های خاص از سوی فیلمسازان
در ادامه اعلام شد که رئیس سازمان سینمایی شامگاه اول بهمن ماه از دبیرخانه این رویداد بازدید کرده است. رئیس سازمان سینمایی در این بازدید از نزدیک در جریان روند کاری این دوره جشنواره قرار گرفت و در سخنانی کوتاه از شرایط خاص این دوره از جشنواره گفت: «امسال به دلیل شرایط پیش آمده، اعضای ستاد برگزاری، همکاران سازمان سینمایی و مؤسسات، فیلمسازان و تهیه‌کنندگان در ژانر ترسناک است، چرا که بیشتر نمایشی را در این ژانر ندیده بودم. فضایی مستند و درام دارد و قصد از اجرای آن ایجاد وحشت در تماشاگر است. احمدی درباره ویژگی‌های کار خود هم می‌گوید: «یکی از ویژگی‌های نمایش ژانر آن است. در سینما با افکت، تصویر و تدوین، احساس وحشت را بیشتر و بهتر می‌توان در تماشاگر ایجاد کرد اما این ژانر در تئاتر دشواری‌های خاص خود را دارد، چرا که تئاتر از امکانات سینمایی محروم و مخاطب با شخصیت واقعی روبه‌روی خود مواجه است.

■ دوشنبه ۳ بهمن ۱۴۰۱
■ سال بیست و نهم
■ شماره ۸۱۱

کار راحتی نیست. هم سطحی و مشابهت آثار یکی از نقدهای وارده به آنهاست. نه فقط فرم و ساختار، بلکه حتی گاهی مضمون‌شان نیز بسیار نزدیک است، البته از جهت توانمندی شاعران، بویژه جوانان با افرادی ماهر و صاحب تجربه روبه روهستیم. با این حال حتی سروده‌های شاعران زن و مرد نیز تفاوت زیادی ندارند که این نیازمند بازنگری است و آسیب محسوب می‌شود.

■ برگزاری جشنواره‌هایی نظیر شعر فجر چقدر به آسیب‌شناسی شعر معاصرو بررسی وضعیت ادبیات امروز کمک می‌کند؟

اگر برپایی جشنواره‌ها، بویژه شعر فجر که در ابعاد گسترده‌ای برگزار می‌شود به اختتامیه و اعلام آسامی برگزیدگان محدود نشود، شاهد اثرگذاری بیشتری از آنها خواهیم بود. من معتقدم که بعد از اعلام آسامی، دور دیگری از کار متولیان برگزاری اینها شروع می‌شود. بعد از اختتامیه باید دست به برگزاری جلسات نقد و بررسی برای آثار منتخب زد و حتی در صورت نیاز کارگاه‌های آموزشی برگزار کرد.

از سوی دیگر از زیبایی و آسیب‌شناسی جشنواره نیز اهمیت بسیاری در کمک به افزایش اثرگذاری آن خواهد داشت. اگر مواردی از این دست رعایت شود آن وقت است که خروجی هرچه کاربردی‌تری خواهد داشت و از سویی می‌توان به دستیابی شعر فجر به جایگاهی مشابه موسیقی و فیلم فجر دل بست.

■ وجهه بین‌المللی شعر فجر در این دوره چگونه محقق شده؟

امسال برای دعوت از چهره‌های شاخص شعر در جغرافیای شعر فارسی و از سویی شاعرانی که در سایر نقاط جهان ساکن هستند اما به فارسی تسلط دارند کوشیده‌ایم. حدود ۱۰ شاعر مطرح از کشورهای همچون تاجیکستان، افغانستان، ازبکستان و افغانستان دعوت کرده‌ایم. البته از کشورهای غیرفارسی زبان همچون لبنان و عراق هم میهمان داریم.

■ دون کیشوت بازی افخمی همراه با «استاد»

برنامه تلویزیونی «هفت» که در جریان جشنواره فیلم هر سال به اوج رونق خود می‌رسد امسال هم همزمان با ایام برگزاری جشنواره دور تازه فعالیتش را این بار نه در شبکه ۳ سیما بلکه در شبکه نمایش آغاز می‌کند. امسال بهروز افخمی سکاندار اجرای این برنامه است و او درباره اجرای برنامه تلویزیونی به ایسنا گفته است:

«با خودم فکر کردم امسال که جشنواره تغییراتی کرده، خوب است یک دوره دیگر دون‌کیشوت بازی دربیانوم.» افخمی که اخیراً در گفت‌وگویی بیان کرده بود که مشغول آماده‌سازی ساخت فیلم «صبح اعدام» است و باید در همین فصل، پیش از آنکه برگ درخت‌ها سبز شود، آن را کلید بزند و تمام کند، امسال به‌عنوان تهیه‌کننده فیلم «استاد» به کارگردانی عماد حسینی در جشنواره فجر حضور دارد.

■ فیلمی با بازی مصطفی زمانی متقاضی فجر

رونمایی شود. همزمان با اعلام این خبر، نخستین تصاویر از نقش آفرینی مصطفی زمانی و هدی زین‌العابدین به‌عنوان زوج هنری این پروژه منتشر شد. همچنین برای نخستین بار لیست کامل بازیگران این فیلم معرفی شدند که در کنار مصطفی زمانی و هدی زین‌العابدین، کوروش تهامی، همایون ارشاد، حسام محمودی، سوزان به بیضایی و شهرزاد ابراهیمی نیز در این اثر ایفای نقش می‌کنند.

متفاوتی از حیث اجرا و کیفیت آثار خواهیم بود.» **■ فیلمی با بازی مصطفی زمانی متقاضی فجر**
هادی مقدم‌دوست پس از ۷ سال، سومین فیلم سینمایی خود را با نام «عطرآلود» به تهیه‌کنندگی یوسف منصوری و محصول سازمان سینمایی سوره، آماده نمایش کرده تا احتمالاً برای نخستین بار در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

بازدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از نمایشگاه بانوان تأثیرگذار

محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی عصر شنبه با حضور در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی تهران از بخش‌های «سرای فرهنگ و هنر بانوی ایرانی» و «خانه خلاق و نوآوران» نخستین نمایشگاه دستاوردهای زنان تأثیرگذار ایرانی بازدید به عمل آورد. اسماعیلی در حاشیه این بازدید در سخنانی کوتاه گفت: امروزه در بسیاری از عرصه‌های فرهنگی، هنری و رسانه‌ای شاهد حضور پررنگ بانوان هستیم، طوری که در بسیاری از این بخش‌ها تعداد بانوان فعال بیش از آقایان است. او در ادامه تأکید کرد: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به دوره جدید بنا دارد بخشی از دستاوردها و توانمندی‌های بانوان عرصه‌های فرهنگ، هنر و رسانه را در نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی به معرض دید مخاطبان و علاقه‌مندان قرار دهد. / **سایت وزارت ارشاد**

درگذشت مترجم ادبیات کودک ایران

شهره نورصالحی مترجم ادبیات کودک و نوجوان و بزرگسالان که شنبه یک بهمن ماه در ۷۲ سالگی از دنیا رفت، روز گذشته با حضور جمعی از دوستدارانش تشییع و در بهشت زهراي تهران به خاک سپرده شد. عمده آثار نورصالحی در حوزه کودک و نوجوان است. «دایاناسور من و باورهایش» نوشته هانا یوهانسون نخستین کتابی است که نورصالحی ترجمه کرد و سال ۱۳۸۱ توسط نشر چشمه منتشر شد و توانست لوح کتاب ویژه شورای کتاب کودک و نوجوان را هم از آن خود کرد. / **ایرنا**

«ک» در نقطه پایان

فیلمبرداری فیلم کوتاه «ک» که به نویسندگی و کارگردانی مرتضی فرهادنیا به پایان رسید. این فیلم به مدت یک هفته در شهرستان ورامین فیلمبرداری شد و اکنون به مرحله تدوین رسیده است. ایده اولیه فیلم «ک» برآمده از رمانی با نام «محاکمه» از کافکا است. «ک» داستان مردی است که در آغاز فیلم با زادتش می‌شود در صورتی که از او خطایی سر نزده و این مهم اتهامی بی‌اساس و بی‌معنی برای اوست. این معما تا پایان فیلم به گونه‌ای مدام در تصاویر فیلم آشکارا جلوه می‌کند. سیاهش چراغی پور، محمدامین عرب سالاری، سارا دادنده و... در این فیلم کوتاه ایفای نقش دارند. / **مهرو**

چاپ مجموعه جدید فرهاد حسن‌زاده

مجموعه ۵ جلدی «قصه‌های زرنگ» نوشته فرهاد حسن‌زاده با تصویرگری بهار اخوان به‌تازگی توسط انتشارات پیدایش منتشر و راهی بازار نشر شده است. مخاطبان اصلی این کتاب‌های تصویری کودکان گروه سنی ۷ تا ۱۰ سال هستند. آخرین کتاب مجموعه پیش‌رو هم «هاپولی ناز و ملوس» است. این قصه برای آموزش مهارت نه گفتن به کودکان نوشته شده است. / **مهرو**

تازه‌ترین گزارش از وضعیت اعطای تسهیلات به اصحاب فرهنگ و هنر

سید مجید پوراحمدی مدیرعامل صندوق اعتباری هنر از ارائه تخصیص بیش از ۱۳۶ میلیارد تومان ارائه تسهیلات از مهرماه سال ۱۴۰۰ تاکنون به اعضای تحت پوشش این صندوق خبر داد. / **مهرو**

«پیدا و پنهان» مأموران اطلاعاتی با بازی فرامرز قریبیان

سریال تلویزیونی «پیدا و پنهان» به کارگردانی آرش معبیریان و شهرام شاه‌حسینی از یکشنبه ۲ بهمن ماه ساعت ۱۹ تماشایی شد. «پیدا و پنهان» محصول ۱۳۹۱ یک سریال اسپیزودیک است که در هر قسمت از آن به یکی از پرونده‌های امنیت ملی می‌پردازد و زندگی مأموران امنیتی و اطلاعاتی را به تصویر می‌کشد. تهاپی، نقب شب، چراغ‌ها، کمین و... عنوان داستان‌های این مجموعه است که در ۷ قسمت به آن پرداخته می‌شود. پیدا و پنهان روایت شغلی چند مأمور وزارت اطلاعات است که هر بار درگیر پرونده‌های مختلف اقتصادی، امنیتی، اطلاعاتی و... می‌شوند و هر کدام از این مأموران، جدا از دیگر ریش‌پوشان با پرونده‌ها، قصه‌های خانوادگی و مشکلات مخصوص خودشان را دارند. تصویربرداری بخشی از این سریال در کشور ارمنستان انجام شده است. هنرمندانی نظیر فرامرز قریبیان، بیژن امکانیان، احمدساعتیان، کوروش سلیمانی، امیرحسین آرمان، حمید ابراهیمی، ناصر آقایی، حمیدرضا پنگاه، میرطاهر مظلومی، بیژن افشار، شهرزاد ابراهیمی، مریم معصومی، الیزابت امینی، سیما خضراآبادی، توفان مهرآدیان، متین حیدرنیا، احسان عیوضی نژاد، حمیدرضا مولاناوسپیل فدایی در این سریال نقش آفرینی کرده‌اند. این سریال ساعت ۱۹ پخش و تکرار آن ساعت ۲۳ و ۱۳:۳۰ خواهد بود. این سریال به مدت ۴۵ دقیقه تقدیم نگاه مخاطبان می‌شود. / **روابط عمومی**

تئاتر